

κίμασαν νὰ ἀναγνώσωσιν, ἀλλὰ τὸ βιβλίον ἐξέπεσε τῶν χειρῶν των, καὶ οὔτε ἐκεῖνος οὔτε ἐκεῖνη ἐστοχάσθησαν νὰ τὸ ἀναλάβωσιν. Ἐκάθητο τότε πλησίον ἀλλήλων, ὥστε ἐνίοτε ἡ κόμη τῆς παιδὸς ἦν ἐνίοτε συνέχεεν ἡ αὔρα ἐφαυε τὸ πρόσωπον τοῦ βεβακχυμένου νέου. ἐσιώπων. τὰ κύματα ἐρρίπτον πρὸ τῶν ποδῶν των τοὺς ἀργυροὺς κροσσούς των. ὁ Ὀκεανὸς τοὺς κατεβαυκάλει διὰ τῆς αἰωνίας ἁρμονίας του. ὁ ἥλιος τοὺς ἐπλημμύρει ἐκ χρυσοῦ καὶ λάμψεως. ὁ περ ἔπρεπε νὰ συμβῆ συνέβη. πρὸ πολλοῦ ἀνθελκυσθεῖσαι αἱ ψυχαὶ των συνεφύρθησαν. χωρὶς νὰ τὸ στοχασθῆ, ἡ Ἰωάννα ἔθεσε τὸ μέτωπόν της ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Γεωργίου. αἱ χεῖρες των συνητήθησαν, καὶ ἐπὶ πολὺ ἔμειναν εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἄφωνοι, ἀκίνητοι, βεβουλισμένοι καὶ πλανώμενοι εἰς τὸ αἶσθημα τῆς εὐδαιμονίας των.

Ἐν ἀποστάσει θημάτων τινῶν, ὀρθὸς ἐπὶ τῆς ὄχθης ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἐθεώρει μετὰ θλίψεως καὶ δι' ὀφθαλμοῦ ζηλοτύπου. ἦσαν ἐκεῖνοι ἐκεῖ ἀμφοτέρω τὸσον νέοι, τὸσον ὠραῖοι, ὡς διπλοῦν ἠθισμένον ἕαρι ἐφαίνετο ὡς ὁ ἥλιος νὰ τοὺς ἐθεώρει προσφιλῶς, ὡς ἡ αὔρα νὰ ἔχαιρεν ἐφαπτομένη αὐτῶν, ὡς οἱ ἀγροὶ, ἡ θάλασσα καὶ πᾶσα ἡ φύσις νὰ συνήρουν εἰς τὰς μακαριότητάς των· εἰς ταύτην τὴν εἰκόνα ὁ Ἰωσήφ ἠθάνθη τὴν καρδίαν του σθεννυμένην ἐντὸς τοῦ στήθους του. ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν του μετὰ τῶν χειρῶν του καὶ ὁ δυστυχὴς ἔκλαυτε.

Ἐν τούτοις ὁ ἥλιος ἤρχιζε νὰ καταβαίνει πρὸς τὸν ὀρίζοντα. ἡ Ἰωάννα καὶ ὁ Γεώργιος ἠγέρθησαν καὶ ἐπορεύθησαν τὴν ὁδὸν τοῦ Κοστ-Δόρ. οὐδὲ λέξιν ἐπρόφερον, μόλις τὰ βλέμματά των συνητῶντο ἐνίοτε, ἀλλ' εἶχαν ἤδη συνηθῆ· ἐπέστρεψα, βραδυποροῦντες, σιωπῶντες καὶ ἀκροαζόμενοι τὴν ἄφωνον γλώσσαν τῶν ψυχῶν των. ἀμφοτέρω ἦσαν ἀκτινοβολοῦντες ἐκ νέας ζωῆς. ἀλλ' αἴφνης, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Ἰωάννης ἡ καρδία τοῦ Γεωργίου συνεβλήθη, καὶ τὸ μέτωπόν του συνενεφύρθη.

(ἀκολουθεῖ.)

ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Ἡμέρα πένθους ἦν διὰ τὴν Ἑλλάδα καθ' ἣν ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τῶν κόλπων αὐτῆς καὶ εἰς δουλείαν ἀπήχθησαν ὑπερόριον οἱ ἀγαπητοὶ αὐτῆς υἱοί, οἱ μαρτυροῦντες περὶ τῆς ἀρχαίας δόξης καὶ εὐφίας της οἱ ἀνδριάντες οἵτινες ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ Παρθενῶνος ἐφαίνοντο ὀμιλοῦντες αὐτῇ περὶ τοῦ μεγάλου τῆς παρελθόντος, καὶ ὡς ἐγγυήσεις μέλλοντος ἐν αὐτῇ δι' αἰώνων ἐναπομείναντες. Ἀλλὰ θὰ παρεμνηθεῖτο ἴσως τοῦ Φειδίου ἡ μήτηρ, ἂν ἐγνώριζεν ὅποιος ὑποδοχῆς ἔλαχον οἱ ἀγαπητοὶ της ἐξόριστοι, ὅτι ἀντὶ τοῦ γλαυκοῦ οὐρανοῦ της, ὑπ' ὃν ὁμοῦς τοὺς περιύδριζε καὶ τοὺς ἠκροτηρίαζεν ἡ βαρβαρότης καὶ ἡ ἀμάθεια, τοὺς καλύπτει χρυσοῦς ὄροφος, καὶ τοὺς ὑπεδέχθη

ἀνάκτορον εἰς βασιλεῖς φθονητὸν, ὅπου δέχονται τῶν ἐθνῶν τὰς εὐφημίας καὶ τοῦ θαυμασμοῦ τὸ θυμίαμα.

Τὸ Βρεταννικὸν μουσεῖον, τὸ λαμπρὸν αὐτῶν καταγωγίον, συνέστη κατ' ἀρχὰς ἐξ ἰδιωτικῶν προσπαθειῶν, διότι ἐν Ἀγγλίᾳ τὰ πάντα ὑπ' ἰδιωτῶν καὶ δι' ἰδιωτῶν γίνονται, παρὰ δὲ τῆς κυβερνήσεως ἀπαιτεῖται μόνον ἐπιτήρησις καὶ πρόνοια ὅπως μὴ κωλύηται ἡ ἰδιωτικὴ δραστηριότης. Πρὸ μιᾶς ἑκατονταετηρίδος ὁ ἰατρὸς Ἰωάννης Σλόανος εἶχε σχηματίσει λαμπρὰν συλλογὴν βιβλίων, ἀντικειμένων φυσικῆς ἱστορίας, καὶ καλλιτεχνημάτων ὥρισε δὲ ἐν τῇ διαθήκῃ του νὰ πωληθῆ αὐτῇ εἰς τὸ δημόσιον μετὰ θάνατόν του ἀντὶ 20,000 λιρῶν (660,000 δραχμ.), ἂν συγκατανεύη καὶ ἡ κυβέρνησις. Ἡ ἀγορὰ αὕτη ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῶν βουλῶν ἐν 1753, καὶ συγχρόνως ἠγοράσθη καὶ μεγάλη συλλογὴ χειρογράφων, ἡ τοῦ Ἀρλέϋ, καὶ προσετέθη εἰς αὐτὰς ἡ ἐπὶ Γουλιέλμου τοῦ Γ' τῷ δημοσίῳ δωρηθεῖσα Κοττοινανὴ βιβλιοθήκη, ἧτις ἐκεῖτο ἐν Οὐεσμινστέρω, ὁ δὲ βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β' προσεδωρήσατο τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βιβλιοθήκην, ἧς ἡ συλλογὴ εἶχεν ἀρχίσει ἀπὸ Ἐρρίκου τοῦ Η'. Καὶ ἡ κυβέρνησις πορισθεῖσα διὰ λαχείου 3000,000 δραχμᾶς, ἀπέτισεν ἐξ αὐτῆς τὴν τιμὴν τῶν συλλογῶν, καὶ ἠγόρασε ἰδιωτικὴν οἰκίαν ἐν ἣ κατέθεσε τὸ ἔκτοτε κληθεὶς Βρεταννικὸν μουσεῖον, ἀνοίξασα εἰς τὸ δημόσιον κατὰ πρῶτον ἐν ἔτει 1759 τὸ μέρος αὐτοῦ τὸ περιλαμβάνον τὰ βιβλία καὶ τὴν συλλογὴν τῆς φυσικῆς ἱστορίας. Τὸ δ' ἀρχαιολογικὸν τμήμα ἠνεώχθη μόνον ἐν 1807, ἀφοῦ ἐν 1772 προσέλαβε τὰ ῥωμαϊκὰ ἀγγεῖα καὶ τὰς ἀρχαιοτήτας τοῦ Ἀμιλτῶνος, καὶ ἐν 1805 τὰ μάρμαρα τοῦ Τωνλέϋ. Ἐγένετο δὲ εἰς ἐγκαύχημα τῆς Ἀγγλίας τὸ κατάστημα τοῦτο, καὶ ὑπερέβη πάντα τὰ ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ κατ' ἀξίαν καὶ φήμην, ἀφ' ὅτου ἐν 1815 καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους ἔλαβε τὰς ἀνεκτιμήτους συνεισφορὰς τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Αἰγύπτου. Τότε ἐκρίθη ἀνεπαρκὲς καὶ ἀνάξιον τῶν πολυτίμων συλλογῶν τὸ περιέχον αὐτὰς οἰκοδόμημα, καὶ ἐν ἔτει 1825 ἐτιθέσαν τὰ θεμέλια τῆς νέας μεγαλοπρεπεστάτης οἰκοδομῆς, ἧς τὸ σχέδιον ἔλαβεν ὁ ἀρχιτέκτων Γ' Μίρκης. Τὸ μέτωπον αὐτῆς ἀποτελεῖ στοὰν Ἰωνικὴν δωδεκάστηλον μετὰ δύο προεχόντων πτερῶν, ἐχόντων πλαγίως καὶ κατὰ μέτωπον ἀνὰ ἐξ ὀμοίους Ἰωνικοὺς κίονας ὥστε ὁ ἀπέναντι τῆς κεντρικῆς αὐτοῦ εἰσόδου ἰστάμενος, βλέπει πολυτελεστάτην σειρὰν εἰκοσιδύω ὠραίων κίωνων ἀναπτυσσομένην ἔμπρὸς του. Ἡ μέση δὲ στοὰ ἐπιστέφεται δι' ἀετώματος, ὁ κοσμοῦσιν ὠραῖα ἀγάλματα, καὶ τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὡς μία τῶν ἐντελεστάτων ἀπομιμήσεων τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἀρχαιότητος, ἂν ὁ ἀπὸ πεντήκοντα μυριάδας καπνοδόχας ἀποπνεόμενος καπνὸς τῶν γαιανθράκων δὲν τῷ εἶχε, πρὶν ἀποπερατωθῆ ἔτι, δώσει τὸ χρῶμα βυρανοῦ ἀνθρακίως.

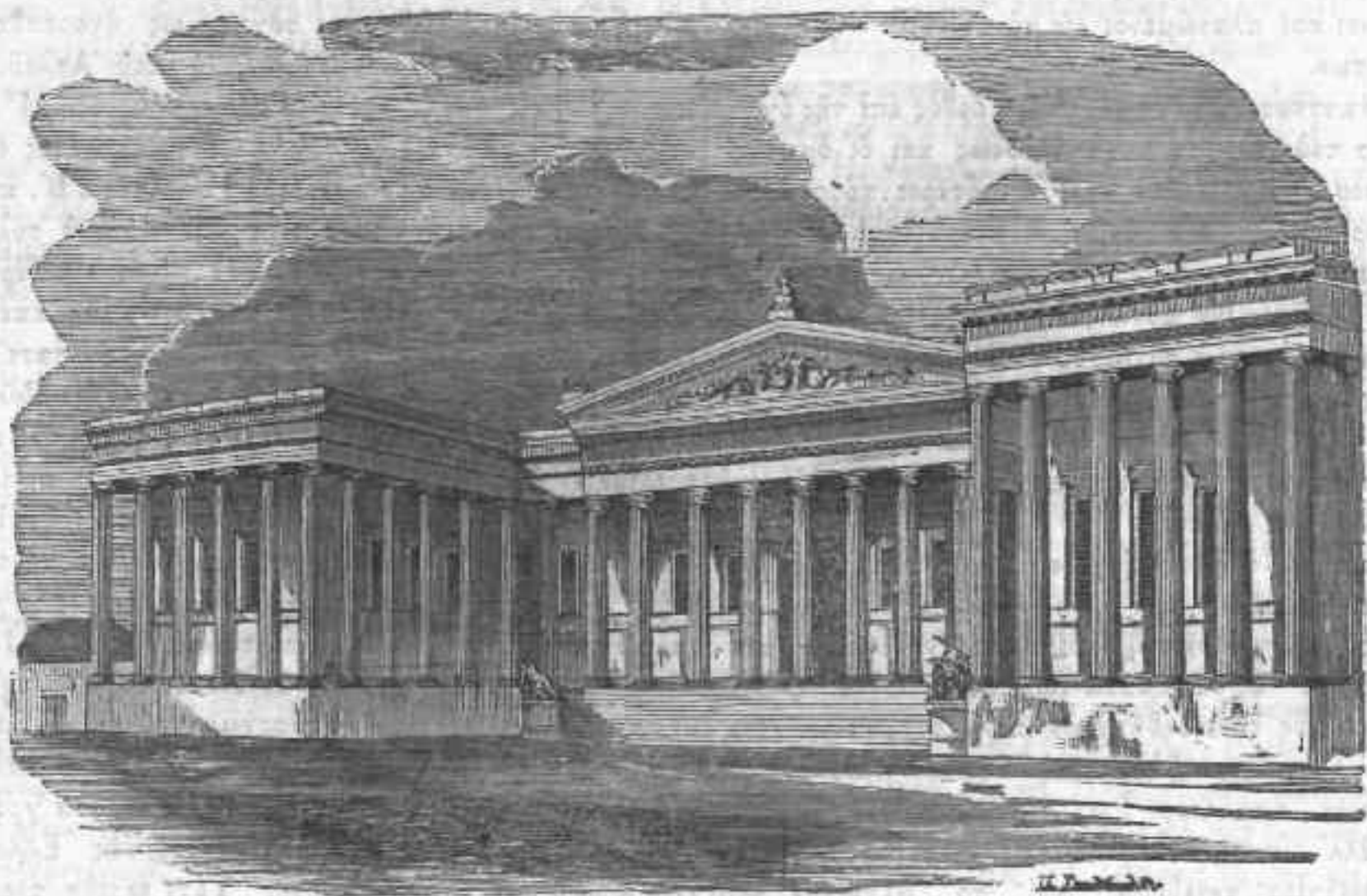
Μεγαλοπρεπεστάτη θύρα δρυῖνη, πρὸς νότον ἐστραμμένη, ἄγει εἰς εὐρὴν πρόδομον, δωρίου βύθμου, ὑπόστυλον, καὶ πλουσίως κεκοσμημένον διὰ γραφῶν καὶ γλυφῶν ἀπ' αὐτοῦ δὲ θύραι ἀνοίγονται δεξιῶς

καὶ ἀριστερῶς πρὸς τὰς διαφόρους τοῦ Μουσείου αἰθούσας. Ἡ πρώτη ἀριστερῶς φέρει εἰς αἶθουσαν, ἐν ἣ ἁρμοστικῶς κατετέθησαν τὰ μάρμαρα τοῦ Τῶν λιῦ, τὰ ἀποτελείσαντα τὸν πρῶτον κρηνα τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου, περιλαμβάνοντα δὲ τινὰ πολλοῦ λόγου ἄξια ἀνάγλυφα, τὰ πλεῖστα γλυφίδος χρόνων ῥωμαϊκῶν. Δι' αὐτὰ παρασκευάζεται ἤδη δωμάτιον ἰδιαίτερον.

Ἐκείθεν μακρὰ καὶ ὠραία στοὰ ἄγει εἰς ἄλλην εὐρύχωρον αἶθουσαν, ἐν ἣ κείνται ὅπως ἀτάκτως, καὶ ἐπίσης προσωρινῶς, μέχρι καταρτισμοῦ τῆς προσωρινῆς αὐτοῖς θέσεως, διαφορὰ καλλιτεχνήματα, ἰδίως τῆς Ἑλληνικῆς γλυπτικῆς, ἐκ διαφόρων συλλογῶν λη-

ναὸν τῷ Ἐπικουρίῳ Ἀπόλλωνι, τὴν οἰκοδομήν αὐτοῦ εἰς τὸν περίφημον ἀρχιτέκτονα τοῦ Παρθενῶνος, τὸν Ἰκτῖνον, ἐμπιστευθέντες. Ἄλλ' ἀφ' ἑτοῦ ἡ πολυθεία ὑπεχώρησεν ἐν Ἑλλάδι εἰς τὴν ἀληθῆ θρησκείαν, καὶ τὸν πληθυσμὸν κατηνάλωσεν ἡ δουλεία, ἔκτοτε ἐγκατελείφθη, καὶ μετ' ὀλίγον ἐλησμονήθη ὁ ναὸς αὐτὸς εἰς τὰς ἐρήμους, ὅπου τὸν ἀπῆντα μόνον τὸ παρικτάμενον ὄρνεον, ἢ ὁ θηρευτῆς ὁ δώκων εἰς τὰ δάση τὴν ἔλαφον ἢ τὸν λύκον, καὶ ὅπου τὸν χρόνον εἶχεν ἀσθενῆ καὶ μόνον ἀντίπαλον. Ἐν ἔτει 1811 ἔμως, ἑταιρία φιλαρχαίων, συγκειμένη ἐξ Ἀγγλῶν καὶ Γερμανῶν, περιτρεχούσα τὴν Ἀρκαδίαν, ἰξέσπλάγη ἀπαντήσασα ἐν μέσῳ αγρίων κρημνῶν καὶ ὀρυμάνων ναὸν περικαλλέστα-

Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις τοῦ Μουσείου.

σθέντα. Μεταξὺ δ' αὐτῶν ὡς μάλιστα ἄξια λόγου διακρίνονται περίφημον ἄγαλμα Σατύρου μεθύοντος, Ἐρμῆς ἐπὶ βράχου καιμώμενος, Ἄρτεμις ἢ νόμφη ἀναπαυομένη, Ἀκταίων εἰς ἔλαφον μεταβαλλόμενος, καὶ σπαρττόμενος ὑπὸ τῶν κυνῶν αὐτοῦ, νέος δάκνων ἀνδρὸς βραχίονα, σύμπλεγμα τοῦ Μίθρα θύοντος ταύρον, ὠραία κολοσσαϊκὴ κεφαλή Ἀθηναῖς, καὶ κεφαλαὶ Ὀμήρου, Σοφοκλέους, Ἐπικούρου, Πινδαροῦ, καὶ προσέτι πολλὰ ὠραίας τέχνης ἀνάγλυφα.

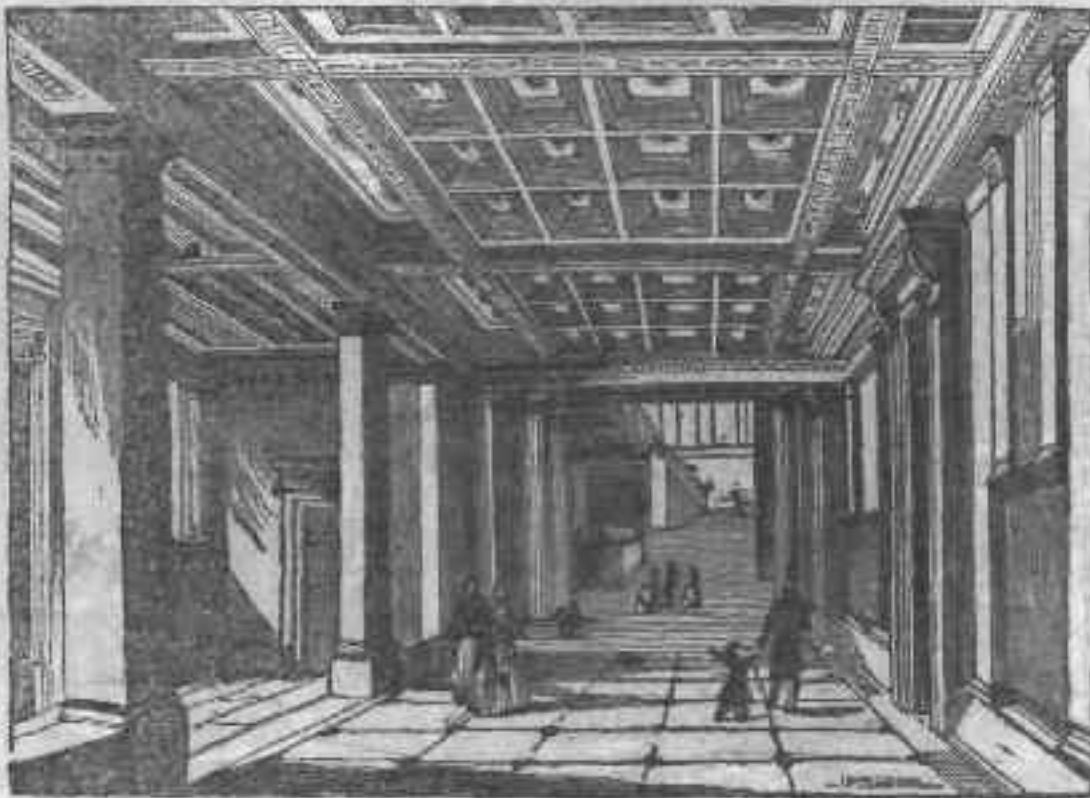
Ἀριστερῶς τῆς κεντρικῆς ταύτης αἰθούσης ὑπάρχει τετράγωνον δωμάτιον, περιέχον ἀριστουργήματα δι' ὧν τὴν κτήσιν καυχᾶται ἡ Ἀγγλία, δι' ὧν δὲ τὴν παραγωγὴν καυχᾶται ἡ Ἑλλάς δικαιότερον. Ταῦτα εἰσὶ τῆς Φιγαλείας τὰ μάρμαρα. Ἐπὶ τραχείας κορυφῆς τοῦ Κουτυλίου ὄρους, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἀρκαδίας καὶ Μεσσηνίας, εἰς χωρίον ἐπικρατούμενον ἐπὶ τῆς βαθείας φάρακος τῆς Νεῖδας, Βάστα δὲ τὸ πάλαι καλούμενον, οἱ Φιγαλείαι, ἀπὸ δεινῆς νόσου σωθέντες ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἀνήγειραν

τὸν σχεδὸν ἐλόκληρον, καὶ ἐράμιλλον τῶν ἐμπρεπόντων ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις. Περὶ αὐτὸν δὲ ἀνασκάψατα, εὔρε παρ' ἐλπίδα ἐν μέσῳ τῶν ἐρείπιων τοῦ ἐλόκληρον τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ ζωφόρον, εἰκοσιδύω τμήματα μαρμαροῦ λευκοῦ, ἐργασμένα ἀναμοιροσθητῶς ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων τῶν Ἀθηναίων καλλιτεχνῶν, οἵτινες ἐκόσμησαν τὸν Παρθενῶνα δι' ἀμιμήτων γλυφῶν, καὶ παρισώντα κενταυρομαχίαν καὶ Ἀμαζωνομαχίαν, μετὰ τῶν προστατῶν τοῦ ναοῦ θεοτήτων, τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Ἡ Ἑλλάς τότε δύναμιν δὲν εἶχεν ὅπως ἀντιση διαρπαζομένη, οὐδὲ φωνὴν ὅπως ἀδικουμένη διαμαρτυρηθῆ, καὶ οἱ ἐπιρρανίστεροι τῶν φίλων τῆς τὴν ἰθεώρουν ὡς ἐνδοξον νεκρῶν, εἰς ἣς οὐδέποτε ἐμελλε νὰ λάμψῃ ἀναστάσεως πλεον ἡμέρα. Ἡ ἑταιρία ἐπομένως ἔλαβε τὰ ἀνασκαφέντα ὡς ἀναμοιροσθητῶν αὐτῆς κτήμα, καὶ μετακομίσασα αὐτὰ εἰς Ζάκυνθον, τὰ ἐπώλησεν ἐν 1814 εἰς τὴν Ἀγγλικὴν κυβέρνησιν. Ἐκτὸς δὲ τῶν γλυφῶν τούτων, καὶ τινῶν ἀρχιτεκτονικῶν τμημάτων τοῦ αὐτοῦ

ναυῶν, οἷον κιονοκράντων καὶ κεράμων, κεῖται ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ καὶ ἄλλη ἀμίμητος σειρά ἀναγλύφων, ἡ ζωοφόρος τοῦ περιφήμου Μαυτωλείου τῆς Ἀλικαρνασσοῦ, ἐνὸς τῶν ἐκτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου, εἰς οὗ τὴν γλυπτικὴν ἐπικόσμησην ἠργάσθησαν οἱ ἐπὶ Φιλίππου περιφημότεροι καλλιτέχναι τοῦ Ἀττικοῦ ἐργαστηρίου, ὁ Τιμόθεος, ὁ Λιωχάρης, ὁ Βρύξιος, ὁ Σκόπας ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Πραξιτέλης. Τὰ ἀνάγλυφα ταῦτα, παριστῶντα Ἀμαζωνομαχίαν, εἶχον ἐντειχισθῆ ὑπὸ τῶν ἵπποτῶν τῆς Ρόδου εἰς τὸ μέρος τοῦ φρουρίου τῆς Ἀλικαρνασσοῦ τὸ ἀφορῶν πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ μόνον ἐν Ἰταί 1846 ἐζήτησε καὶ ἐλάβεν αὐτὰ δωρεάν ἀπὸ τὸν Σουλτάνον ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυς τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Τρεῖς ἄλλαι γλυφαὶ ἐκ τῶν περιεχομένων ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ εἰσὶν εἰς μέγαν βαθμὸν ἀξιοσημειώτοι· ἡ μία ἐξ αὐτῶν, θαυμαζομένη ὡς ἀληθὲς ἀριστούργημα, εἶναι λίθινον ἀπομίμημα τοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις περιφήμου Δισκοβόλου τοῦ Μύρωνος, εὑρεθὲν εἰς τὴν Τιβουρτινὴν ἑσπαυλιν τοῦ Ἀδριανοῦ. Αἱ δ' ἄλλαι

Ὁ πρόδρομος.

δύω παριστῶσιν, ἡ μὲν ἐξαισιῶς ὡραίαν προτομὴν Ἀφροδίτης, ἡ δὲ Ἀριαδὴν θύρον εἰς τὸν ὄμιον, σταφυλὴν δ' εἰς τὴν μίαν χεῖρα κρατοῦσαν, καὶ πρὸ τῶν ποδῶν ἔχουσαν πᾶρδαλιν.

Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ δωματίου ἕλος διατηροῦνται ἐκμαγεῖα τῶν ἀρχαίων μετοπῶν τοῦ ἐν Αἰγίνῃ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, μετὰ τῶν Ἀγαλμάτων αὐτοῦ, ἀτινα εἰσὶν ὁ μέγιστος πλοῦτος τῆς Βαυαρικῆς γλυπτοθήκης· προσέτι δὲ προπλάσματα τοῦ Παρθενῶνος οἷος ἦν μετὰ τὴν ἐν 1687 συμβᾶσαν ἐκπυρσοκρότησιν, καὶ τοῦ αὐτοῦ ναοῦ οἷος ὑποτίθεται ὅταν ἦτον ἀνέπαφος.

Ἄλλ' ἡ δόξα τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου εἶναι τὸ ἐπόμενον δωμάτιον, πρὸς ὃ ἀγεί πρόδρομος, κοσμούμενος διὰ τυρρηνικῶν λαρνακῶν ἐκ γῆς ὀπτηῆς, καὶ δι' ἐνὸς κολοσσαίου μαρμαρίνου ἀγγείου. Περιέχει δὲ τὸ δωμάτιον τοῦτο τὰ λεγόμενα Ἐλγίτια μάρμαρα, ἦτοι τὰ ἀνάγλυφα καὶ ἀγάλματα, ὅσα κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις καὶ τὰ διαγράμματα τοῦ Φειδίου, ὑπὸ τῶν ἀρίστων Ἀθηναίων καλλιτεχνῶν ἠργάσθησαν, περιεκόσμουσαν τὸν Παρθενῶνα, καὶ ἀναδεικνυσαν αὐτὸν ὑπερτατον καὶ ἀμίμητον τέχνης ὑπόδειγμα. Ὁ Λόρδος Ἐλγιν, πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρατείνας τὴν ἔννοιαν ὀθωμανικοῦ φερμανίου, χρηρηθέντος ὑπὸ τὴν ἐπιβροχὴν πολιτικῆς ἀνάγκης, καὶ ἐπιτρέποντος αὐτῷ νὰ λάβῃ ἐξ Ἀθηνῶν τοὺς γλυπτοὺς

λίθους ὅσοι ἔπειτο διεσπαρμένοι κατὰ γῆς ἐπὶ τοὺς τοίχους τῶν εἰδῶλων, δὲν ἐδίστασε νὰ κόψῃ διὰ πρίονος τὰ ἐπὶ τοῦ Παρθενῶνος ἀπ' αἰῶνος ἄθικτα διατηρηθέντα κοσμήματα, καὶ ν' ἀφῆσθ ἐπὶ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ χαινούσας πληγὰς, αἵτινες θέλουσιν ἔσαι ἐλέγχει τὸν ζῆλον αὐτοῦ, σκληρότερον ἀναδειχθέντα τοῦ χρόνου καὶ ἐαρβαρώτερον τῶν ἐαρβάρων. Τὰ μάρμαρα ταῦτα ἐπώλησεν ὁ Λ. Ἐλγιν ἀντὶ 35000 λιρῶν (1000000 δραχμῶν) εἰς τὸ Βρετανικὸν μουσεῖον· συνίστανται δὲ εἰς 16 μετόπας, παριστώσας κενταυρομαχίας καὶ ἀρπαγὰς γυναικῶν ὑπὸ κενταύρων, 74 τμήματα ζωοφόρου, παριστῶντα διαφόρους σκηνὰς τῆς Παναθηναϊκῆς πομπῆς, καὶ 16 ἀγάλματα θεῶν ἐκ τῶν ἀετωμάτων, ἐργασίας ἀπαραμίλλου. Ἡ ζωοφόρος καὶ αἱ μετόπαι εἰσὶν ἐντειχισμέναι περὶ τὸ δωμάτιον

τοῦτο μετὰ πολλῶν ἄλλων ἀξιολόγων ἀναγλύφων, ἐν οἷς πέντε εἰσὶν ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς ἀπτέρου Νίκης, καὶ μετὰ 27 ἐπιγραφῶν. Τὰ δὲ ἀγάλματα εἰσὶν συρμέτρως τεταγμένα ἐπὶ ὑψηλῶν βαθρῶν κατὰ τὸ μέσον τοῦ δωματίου, καὶ μετ' αὐτῶν καὶ πολλὰ ἄλλα ἐξόχου ἐργασίας ἀρχιτεκτονικῆς ἢ γλυπτικῆς τμήματα, ἐν οἷς μάλιστα

λίστεα περιεργίας ἀξίος εἶναι ὁ κολοσσαῖος Βάνχος ἐκ τοῦ χορηγικοῦ μνημείου τοῦ Λυσικράτους (τοῦ κοινῶς λεγομένου φαράρι τοῦ Διογέτους), ἡ Θέμις ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ῥαμνοῦντος, καὶ ἡ Καρυάτις ἐκ τοῦ Ἐρεχθίδου.

Ἐκτὸς τῶν ὀνομάτων τούτων εὑρεῖται ἀναβάθρα φέρει εἰς τὸν ἀνώτερον ὄροφον, ὅπου ἐν δωματίῳ περιέχει πλουσίαν συλλογὴν ὀρειχαλκίνων ἑλληνικῶν καὶ ῥωμαϊκῶν ἔργων, κυρίως ἐξ Ἡρακλείου καὶ Πομπηίας, ἀγορασθεῖσαν ἐν 1772 παρὰ τοῦ Γουλιέλμου Ἀμιλτωνος. Ἐν αὐτοῖς μάλιστα προσοχῆς ἀξία εἰσὶ τρία Διὸς ἀγάλματα, ἐν τοῦ Φιλησίου Ἀπόλλωνος τοῦ Σικυωνίου Κανάχου, καὶ διάφορα ἀγγεῖα ἐξαισία τὴν καλλονὴν καὶ τὸ μέγεθος. Μετὰ τὸ δωμάτιον δὲ τοῦτο ἐκτείνονται ἄλλα, περιέχοντα τὸ κεραμολογικὸν μουσεῖον, συνιστάμενον κατὰ πρῶτον λόγον ἐξ ἀναριθμήτων ἀγγείων τῆς Τυρρηνίας, ὧν αἱ ὡραῖαι γραφαὶ εἰσὶν αὐτόχρημα Ἑλληνικαί, καὶ ἀναφέρονται ἢ εἰς βασιλικὰς ἢ εἰς ἀγωνιστικὰς παραστάσεις, ἢ εἰς γνωστὰς σκηνὰς ἐκ τῶν ἐπῶν τοῦ Ὀμήρου ἢ ἐκ τῶν τραγικῶν, ἢ τέλος εἰς ἱστορικά ἐπεισόδια. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀγγείων τούτων διαπρέπει μάλιστα τὸ Πορτλάνδιον, ἐκ κυανοῦ ὑέλου κατεσκευασμένον, μετ' ἐξαισιῶς ἐπηρηγασμένων λευκῶν ζωδίων. Τὸ ἀγγεῖον τοῦτο ἄνθρωπος κακῶς τρόπος ἢ φρενοβλαβῆς, εἰσελθὼν εἰς τὸ μουσεῖον κατέ,

συνέτριψε χαιρέκακως εἰς μύρια τρίμματα. Ἄλλὰ μετ' ἀκατανοήτου φιλοπονίας καὶ ἐπιδεξιότητος συνεκαλλήθη ἔκτοτε εἰς τρόπον ὥστε ὁ μᾶλλον γεγυμνασμένος ὀφθαλμὸς δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν συμφεράν. Ἐντὸς τῶν αὐτῶν δωματίων διατηροῦνται καὶ πολλαὶ ἑκατοντάδες ἐπιγεγραμμένων λαβίδων ἀμορρέων, καὶ προσέτι δακτυλιόλιθοι καὶ διάφορα χρυσᾶ καὶ πολύτιμα κοσμήματα. Ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν περιλαμβάνει τὴν πλουσιωτάτην νομισματικὴν συλλογὴν.

Ἐντικρυ δὲ τῆς εἰσόδου τῆς κεντρικῆς αἰθούσης ἐν τῷ προσεγγίῳ ὀρόφῳ, ἐντὸς μεγίστης αἰθούσης, καὶ ἐντὸς δύο προσέτι αἰθουσῶν τοῦ ἀνωτέρου ὀρόφου, εἰσὶ κατατεθειμέναί αἱ αἰγυπτιακαὶ ἀρχαιοτάτες, προελθούσαι ἐκ συλλογῶν τῶν Κ. Σάλτ καὶ Σάμς καὶ τοῦ

στηριότητος πραιόντα εἰς τὰ ἐσχάτως κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Εὐρώπην γνωσθέντα καλλιτεχνήματα ταῦτα. Τινὰ ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ἀνάγλυφα, ἄλλα ἀγάλματα, φέροντα πολλάκις χρώματα ζωηρά, καὶ ἐνίοτε ἐλέγχοντα ῥυθμὸν αὐστηρὸν καὶ ἀρχαϊκόν, ἀντάξιον τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἀμέσως προοδοποιήσαντος τὸν Φειδαϊκόν. Τινὰ εἰσὶ τάφοι εἰς σχῆμα κολοσσιαίων πυραμίδων, ὧν τὰ πλευρὰ καλύπτουσιν ἐπιγραφαὶ ἐκ μεγίστων καὶ καθαρῶσάτων γραμμάτων τῆς ἐγγωρίου, εἰσέτι ἀγνωστοῦ γλώσσης. Πολλὰ τῶν γραμμάτων τούτων εἰσὶν αὐτὰ τὰ Ἑλληνικὰ, ἄλλα δὲ ἐντελῶς διαφέρουσιν. Τινὰ τῶν μνημείων ἔχουσιν ἐπιγραφὰς διγλώσσους· ἐν μάλιστα ἔχει ὑπὲρ τὴν Λυκίακὴν ἐπιγραφὴν ἀντετραστιχὸν ἑλληνικόν, μνημονεῦον τὸν ἐπὶ Κύρου

Τὸ ἐγγίνιον δωμάκιον.

Κ. Βιλκιντῶνος, κολοσσοὶ σκληροτάτου πυροποικίλου θεοὶ τερατώδεις, σφίγκες γιγαντιαῖαι, λάρνακες ἐξωθεν καὶ ἐσωθεν ὑπὸ ἱερογλύφων κακαλυμμέναι, καὶ τὸ πάντων πολυτιμώτατον μνημεῖον, ὁ λίθος τῆς Ῥοσέτης, μέλαινα πλάξ, ἣτις, περιέχουσα τρίγλωσσον τιμητικὸν ψῆφισμα ὑπὲρ Πτολεμαίου τοῦ ε'. δ' ἱερογλυφικῶν, ἱερατικῶν καὶ ἑλληνικῶν χαρακτήρων γεγραμμένην, παρέσχε τὴν πρώτην λύσιν τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερογλυφικῆς γραφῆς.

Πρὸ τῆς εἰσόδου δὲ τῶν ἑλληνικῶν αἰθουσῶν ἀριστερῶς τοῦ προδόμου, δωμάτιον τετράγωνον περιλαμβάνει συλλογὴν ἣτις, ἀδὲν ὑπῆρχον τὰ Ἑγγίνια μάρμαρα, ἐπρεπε νὰ κληθῇ πατρὸν πρωτίστη καὶ περιεργωτάτη. Αὕτη εἶναι ἡ τῶν Λυκίακων μαρμάρων, ἃ ὁ φιλόπονος περιηγητὴς Κ. Φέλλως μετέφερεν ἐν 1841 καὶ 1844 ἐκ Ξάνθου τῆς Λυκίας καὶ τῶν περιχώρων ἕως τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, ἣ ἐξ ἀμνημονεῦτων χρόνων κατώκειον λαοὶ ἐγγῶριοι, Σολύμοι καὶ Τερμίλαι καλούμενοι, ἀπόκησαν Ἕλληνας πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, καὶ τῆς συνδυασθείσης ἀμφοτέρων αἰσθητικῆς καὶ δρα-

τοῦ πρεσβυτέρου σατράπην Ἄρπαγον. Ἐκ πολλῶν δὲ διδομένων συνάγεται, ὅτι τὰ ἀρχαιότερα τῶν μνημείων τούτων ἀναβαίνουν μετρητῶς ἐκ τῆς ἐκτῆς πρὸ χριστοῦ ἑκατονταετηρίδος, τὰ δὲ νεώτερα κατέρχονται μετρητῶς ἐκ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων.

Ἀπὸ τοῦ δωματίου δὲ τούτου κλίμαξ ἀγείρει εἰς τὰ ὑπόγεια, ἐν οἷς κεῖται οὐχὶ τῶντι πολὺ καταλλήλως, ἴσως ὁμῶς προωρινῶς, ἄλλη συλλογὴ, ἣτις οὐδεμιᾶς ἤγτων συντελεῖ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Βρετανικοῦ μουσείου καὶ αὐτῆς τῆς Ἀγγλίας, ἣ τῶν Ἀσσυριακῶν μαρμάρων. Ταῦτα πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀνεκάλυψε κατὰ πρῶτον ὁ Ἄγγλος Κ. Λαυάρδος εἰς Νεμρόδ παρὰ τὸν Τίγγριν, τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Νινευὸς, ἣτις πρὸ αἰῶνων ἐνομιζέτο ἐξαφανισθεῖσα ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, ἀνατράψας αὐτόθι ἐν ἀπεραντῶς εὐρύχωρον ἀνάκτορον, οὗ οἱ τοῖχοι ἐκ πλίνθων ὠμῶν ὡς ὅλα τὰ Ἀσσυριακὰ οἰκοδομήματα συγκείμενοι ἦσαν ὁμῶς ἐπιτεκαλυμμένοι διὰ λιθίνων πλακῶν καταγλύφων. Τινὲς τῶν λίθων τούτων ἔχουσιν ἀνάγλυφα παριστῶντα βασιλεῖς ἢ σκηνὰς πολέμου ἢ θέρους ἢ

τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου, περιέχουσι δὲ καὶ μακρὰς ἐπιγραφὰς τῆς μυστηριώδους σφηνοειδοῦς γραφῆς, ἧτις ἀπαντᾷται καὶ εἰς Περσεπολιν· ἄλλοι παριστῶσι κολοσσιαῖα τέρατα μετὰ κεφαλῆς ἀνθρωπίνης. Αἱ γλυφαὶ πᾶσαι εἰσὶ πολλοῦ λόγου ἀξίαι διὰ τὸν ἰσχυρὸν καὶ νευρώδη ῥυθμὸν των, αἱ δ' ἐπιγραφαί, ἂν εὔρεθῇ καὶ αὐτῶν ἡ κλίσις, εἶναι πιθανόν ὅτι πολλὰ μυστήρια τῆς ἱστορίας τῶν Ἀσιανῶν ἐθνῶν θ' ἀνακαλύψουσι.

Μέγα μέρος τέλος τοῦ ἄνω δόμου τοῦ ἀπεράντου τούτου οἰκοδομήματος περιλαμβάνει τὰς πλουσιωτάτας συλλογὰς τῆς φυσικῆς ἱστορίας, αἵτινες πρὸ πάντων περιέχουσιν ἀληθῆ θησαυρὸν ὀρυκτῶν σκελετῶν. Ἡ δὲ ἄλλη πλευρὰ αὐτοῦ κατέχεται πᾶσα ὑπὸ τῆς βιβλιοθήκης, ἧτις ἐπιμελέστατα πλουτιζομένη καθ' ἕκαστον τὰς δι' ὄλων τῶν βιβλίων ὅσα ἐκδίδονται οὐ μόνον ἐν Ἑγγλίᾳ, ἀλλ' ὀλίγου δεῖν καὶ πανταχοῦ τῆς γῆς, καὶ πάμπολλα καὶ ἀξιόλογα προσκτησαμένη χειρόγραφα, εἶναι σήμερον μία τῶν σπανιωτάτων βιβλιοθηκῶν τῆς Εὐρώπης.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΠΙΤΤ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ.

(Κατὰ Μακωλαϊν).

Ὁ μέγας οὗτος τῆς Ἀγγλίας ὑπουργὸς ἐγεννήθη τῷ 1708 ἔτει, καὶ ἀνατραφεὶς εἰς τὴν ἐν Ἑτονίῳ σχολῇ, μετέβη, ἐν ἡλικίᾳ 17 ἐτῶν, εἰς τὸ ἐν Ὁξονίῳ Πανεπιστήμιον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ παιδικῆς ἡλικίας δεινῶς ὑπὸ ἀρθρίτιδος ἐβατάνιζετο, ἐπεχείρησε, κατὰ συμβουλήν τῶν ἰατρῶν, πρὶν ἐτι συμπληρώσῃ τὴν ἐνταῦθα σπουδὴν, νὰ ταξειδιύσῃ, καὶ ἐπισκέψῃ τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν. Ἐπανῆλθε δὲ οἰκαδὲ, μηδεμίαν λαδὼν ἐκ τῆς ὁδοπορίας ταύτης ὠφέλειαν, καὶ, δι' ἅπαντος τοῦ βίου, δὲν ἔπαυσε ταλαιπωρούμενος ὑπὸ τῆς ἀσθενείας ἐκείνης.

Ὁ πατὴρ αὐτοῦ εἶχεν ἐν τούτοις ἀποθάνει, ἐλαχίστην καταλιπὼν περιουσίαν, ὥστε ὁ Γουλιέλμος, ἀναγκασθεὶς νὰ ζητήσῃ πόρον ζωῆς, ἐξελέξατο τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ διορίσθη ἀνθυπατιστής. Ἀλλ' ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ἦτο ἡ περιουσία αὐτοῦ, ἡ οἰκογένειά του καὶ ἡδύνατο, καὶ προηρεῖτο νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ὅθεν ἐν ἔτει 1735, ὁ Γουλιέλμος Πίττ κατώρθωσε νὰ ἐκλεχθῇ ἀντιπρόσωπος εἰς τὴν τῶν κοινοτήτων Βουλὴν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, δεκατέσσαρα ἤδη ὄλα ἔτη πρᾶξιτο τῶν κοινῶν πραγμάτων ὁ πρωθυπουργὸς Οὐαλπόλιος. Εὐμενέσταται ἦσαν αἱ περιστάσεις καθ' ἃς οὗτος εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἀρχὴν, διότι ὑπεστήριζεν αὐτὸν ὁμοφώνως σὺμπασα ἡ τῶν Οὐίγων μερίς, ἧτις ἰδίως μὲν ἦτο ἀφωσιωμένη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐν ἔτει 1688 ἀποτελεσθείσης μεταπολιτεύσεως, πλείστην δὲ ἀπελάμβανε ἐννοίαν παρὰ τῷ βασιλεύοντι ἐκτοτε τῆς Ἀγγλίας οἰκῶ· καὶ ἐπὶ τινὰ χρόνον τὰ πράγματα ἔδχινον ὀμαλώτερον καὶ εὐκολώτερον παρὰ

ποτέ· οὐδὲ εἶναι ἀπίθανον, ὅτι ὁ πρωθυπουργὸς ἐκεῖνος, ἂν ἠκολούθει τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησε βραδύτερον ὁ Πέλαμ, ἂν δηλαδὴ παρελάμβανε συμμετόχους τῆς ἀρχῆς ἅπαντας τοὺς ἰκανοτέρους καὶ φιλοτιμοτέρους τῆς Οὐίγικῆς μερίδος ἄνδρας, παρεῖχε δὲ καὶ τινὰς θέσεις εἰς τοὺς Τόρεις ἐκείνου, ὅσοι δὲν ἦσαν ὅλως πολέμιοι εἰς τὴν νέαν τῶν πραγμάτων κατὰστασιν, ἤθελε διαφύγει τὸν φοβερὸν ἀγῶνα, εἰς ὃν ἐνέπεσε μὲν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πρωθυπουργίας αὐτοῦ ἔτη, ἐπὶ δὲ τέλος ἐνίκηθη. Ἡ καταβαλοῦσα αὐτὸν ἀντιπολιτευσὶς κατεσκευάσθη διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν, διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀπλήστου φιλαρχίας.

Ἐξ αὐτῆς τῆς πρώτης τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ συγκροτήσεως, ὁ Οὐαλπόλιος μετέβαλεν ἕνα τῶν ἐπιτηδειοτέρων καὶ πιστοτέρων αὐτοῦ ὀπαδῶν, τὸν Πουλτεναϊν, εἰς ἐχθρὸν θανάσιμον, μὴ δοῦς εἰς αὐτὸν θέσιν τινά. Καὶ ἠθέλησε μὲν νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ, διορίζων αὐτὸν ὁμότιμον, ἀλλ' ὁ Πουλτεναϊν, ἀγανακτήσας, ἀπέβαλε τὴν πρότασιν, ἐτάχθη μετὰ τῆς πολεμίας πρὸς τὸν ὑπουργὸν μερίδας, καὶ, μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴ πλείστον ἴσχυε, διὰ τὸν ὑπέρογκον πλοῦτον, τὸν ἐντιμὸν χαρακτήρα, τὴν ἀξιόλογον εὐγλωττίαν καὶ τὴν περὶ τὰ πράγματα ἐμπειρίαν, ἀνεδείχθη ὁ μέγιστος τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως ὅσους εἶδε ποτε ἡ βουλὴ τῶν Κοινοτήτων.

Ὅλων τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργείου ὁ λογιώτερος καὶ περὶ τὸ λέγειν δεινότερος ἦτο ὁ Καρτερέτιος· ἀλλ' ὁ Οὐαλπόλιος δὲν συνῆει νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτῷ τὴν προσήκουσαν μερίδα τῆς δυνάμεως, ὥστε ὁ Καρτερέτιος παρητήθη καὶ ἀπέβη ἐχθρὸς ἐπιμονώτατος καὶ φοβερώτατος τοῦ ἀρχαίου αὐτοῦ συναδέλφου. Ἄν ὑπῆρχεν ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ὁποῖου ὁ Οὐαλπόλιος ἐδύνατο νὰ μερισθῇ τὴν ἀρχὴν, ἦτο ὁ Λόρδος Τσουνσένδιος, διότι καὶ συγγενεὶς ἦσαν, καὶ ἐκ παιδῶν φίλοι, καὶ συμμαθηταί, καὶ γείτονες, καὶ συνυπηρέτησαν ὁμοῦ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ὁμοῦ συναντεπολιτεύθησαν, καὶ ὡμοφρόνουν περὶ ἅπαντα σχεδὸν τὰ ζητήματα. Ἀλλ' ἅπαντες οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἴσχυσαν νὰ χαλινώσωσι τὴν φιλοδοξίαν ἐκείνην, ἧτις κατίσχυεν ὄλων τῶν ἀρετῶν καὶ ὄλων τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ Οὐαλπολίου. Ἡ ἀπόφασίς ἦτο, διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μεταφορὰν, ὅτι ἡ ἐπωνυμία (ἡ φήμη) τῆς ἐταιρίας θέλει εἶναι, ὄχι Τσουνσένδιος καὶ Οὐαλπόλιος, ἀλλὰ Οὐαλπόλιος καὶ Τσουνσένδιος. Οἱ δύο ἀντίζηλοι κατήντησαν τελευταῖον εἰς ὕβρεις προσωπικὰς ἐνώπιον πολυαριθμοῦ συναναστροφῆς, ἤλθον εἰς χεῖρας καὶ ὤρμησαν ἐπὶ τὰ ξίφη αὐτῶν· αἱ γυναῖκες ἤρχισαν νὰ φωνάζωσιν, οἱ ἄνδρες ἐχώρισαν τοὺς διαμαχομένους, καὶ, διὰ φιλικῆς μεσολαβήσεως, παρεμποδίσθη τὸ σκάνδαλον μονομαχίας μεταξὺ δύο συγγενῶν καὶ ἀρχαίων φίλων καὶ συναδέλφων. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ συνυπουργήσωσιν· ὁ Τσουνσένδιος παρητήθη, καὶ, φοβούμενος, ὡς εἶπε, μήπως τὸ ἰδιαίτερον πάθος τὸν παρασύρῃ νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα τοῦ Πουλτεναϊν καὶ ν' ἀντιπολιτευθῇ εἰς πράξεις τοῦ ὑπουργείου τὰς ὁποίας ἐθεώρει ἐν γένει ἀγαθὰς, προετίμησε νὰ διαζήσῃ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου ἰδιω-